

- Σχέση Απόκρισης Πλάτους και Απόκρισης Φάσης

- Παράδειγμα:

Ο Βρείτε το ευσταθές και αιτιατό σύστημα $H(z)$ για το οποίο ισχύει

$$\underline{|H(e^{j\omega})|^2} = \frac{1}{\frac{5}{4} - \cos\left(\omega - \frac{\pi}{4}\right)}$$

$$|H(z)|_{z=e^{j\omega}}^2 = \frac{1}{1 + |c_k|^2 - 2c_k \cos(\omega - \angle c_k)}$$

$$2|c_k| = 1 \Rightarrow c_k = \frac{1}{2}$$

$$1 + |c_k|^2 = \frac{5}{4} \Rightarrow |c_k|^2 = \frac{5}{4} - 1 \Rightarrow |c_k|^2 = \frac{1}{4} \Rightarrow |c_k| = \frac{1}{2} \quad \left| \quad c_k = \frac{1}{2} e^{j\pi/4} \right.$$

$$\angle c_k = \frac{\pi}{4}$$

$$H(z) = \frac{1}{\left(1 - \frac{1}{2} e^{j\pi/4} z^{-1}\right) \left(1 - \frac{1}{2} e^{-j\pi/4} z^{-1}\right)}$$

$$|z| > \frac{1}{2} \quad \text{αιτιατό}$$

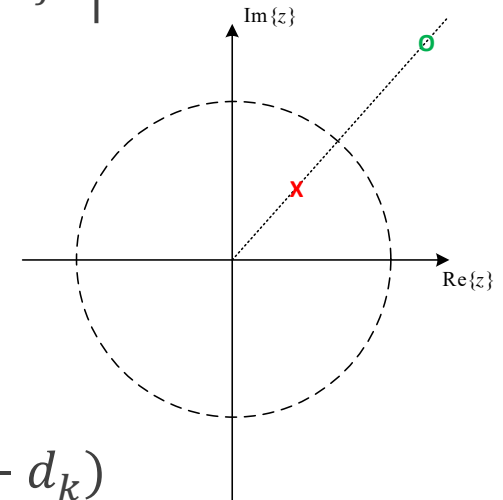
- All-pass Συστήματα

$$H(z) = \prod_{k=1}^N \frac{z^{-1} - a_k^*}{1 - a_k z^{-1}} \Rightarrow |H(e^{j\omega})| = \prod_{k=1}^N \frac{|e^{-j\omega} - a_k^*|}{|1 - a_k e^{-j\omega}|} = 1$$

- Πόλοι-μηδενικά: $\left(a_k, \frac{1}{a_k^*}\right) = \left(r_k e^{j\theta_k}, \frac{1}{r_k} e^{j\theta_k}\right)$

- Για πραγματική κρουστική απόκριση

$$H(z) = A \prod_{k=1}^{N_1} \frac{z^{-1} - b_k^*}{1 - b_k z^{-1}} \prod_{k=1}^{N_2} \frac{(z^{-1} - d_k^*)(z^{-1} - d_k)}{(1 - d_k z^{-1})(1 - d_k^* z^{-1})}$$

- Για σύστημα πρώτης τάξης, μπορεί ναδειχθεί ότι η απόκριση φάσης είναι

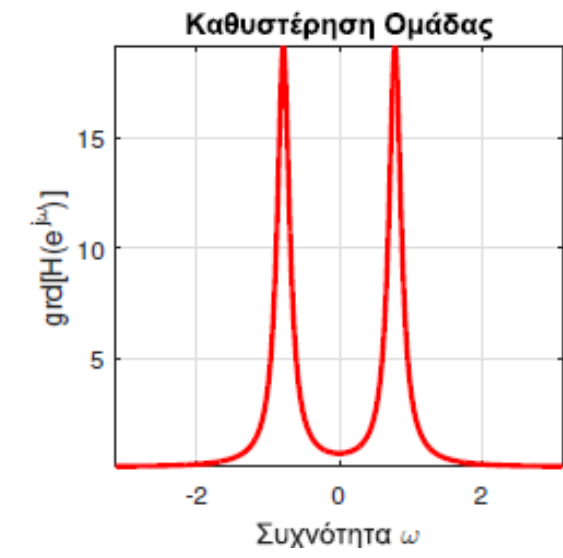
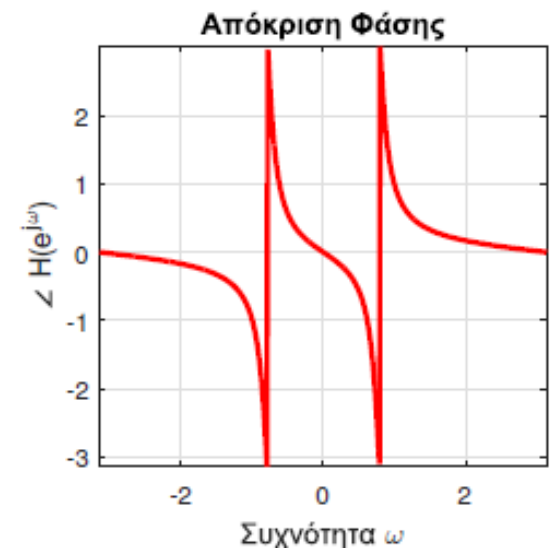
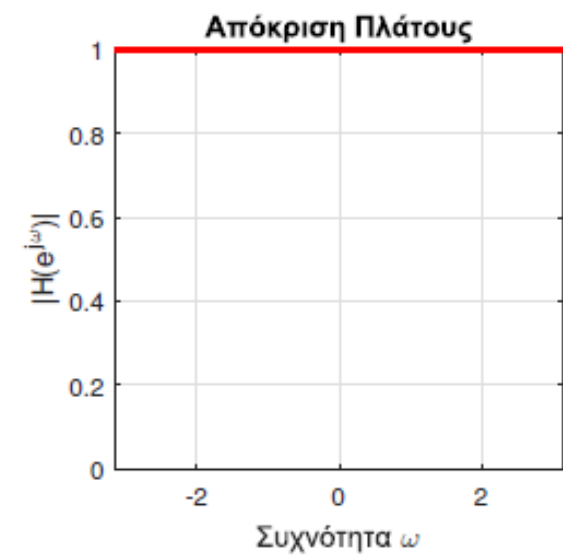
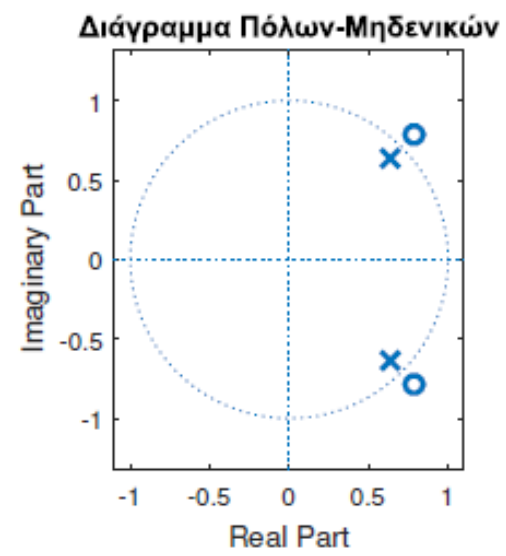
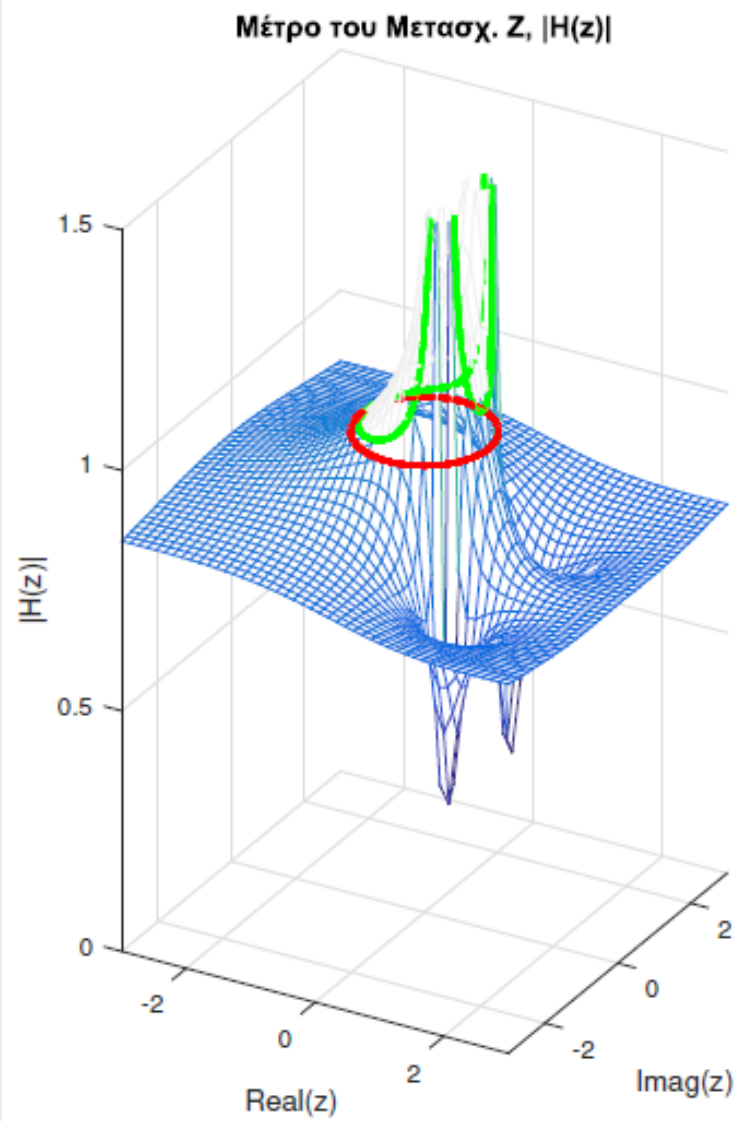
$$\angle H(e^{j\omega}) = -\omega - 2 \tan^{-1} \frac{r \sin(\omega - \theta)}{1 - r \cos(\omega - \theta)}$$

- **All-pass Συστήματα**
- Καθυστέρηση ομάδας

$$\text{grd}[H(e^{j\omega})] = \frac{1 - r^2}{1 + r^2 - 2r \cos(\omega - \theta)}$$

- Αν $H(z)$ ευσταθές και αιτιατό ($r < 1$) τότε $\text{grd}[H(e^{j\omega})] > 0$
- Αν $\text{grd}[H(e^{j\omega})] > 0 \Rightarrow \angle H(e^{j\omega}) \leq 0, \quad 0 \leq \omega < \pi$
 - Απόκριση φάσης μη-θετική!
- **Αιτιατά** all-pass συστήματα έχουν **πάντα θετική καθυστέρηση ομάδας!**
- Αυτό σημαίνει ότι μπορούν να καθυστερήσουν συνιστώσες στενής ζώνης της εισόδου τους χωρίς να επηρεάσουν το πλάτος τους!
- Που είχαμε δει κάτι παρόμοιο;
 - Στην πρώτη μας συζήτηση για την καθυστέρηση ομάδας!

• All-pass Συστήματα

- **Διάσπαση σε Ελάχιστης Φάσης και All-pass Συστήματα**
- Από όλα τα συστήματα με την ίδια απόκριση πλάτους, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα συστήματα **ελάχιστης φάσης**
 - Είναι αιτιατά και ευσταθή, κι έχουν ευσταθές και αιτιατό αντίστροφο σύστημα
- Ένα οποιοδήποτε ΓΧΑ σύστημα με ρητή συνάρτηση μεταφοράς μπορεί να γραφεί ως γινόμενο ενός συστήματος ελάχιστης φάσης με ένα all-pass σύστημα
- Με άλλα λόγια, από ένα δεδομένο σύστημα μπορούμε πάντα να εξάγουμε ένα σύστημα ελάχιστης φάσης
 - Δηλ. ένα σύστημα με την ίδια απόκριση πλάτους, που να έχει όλους τους πόλους και τα μηδενικά εντός μοναδιαίου κύκλου!
 - Για την απόκριση φάσης θα μιλήσουμε αργότερα... 😊
- Θα μείνουμε κυρίως στα ευσταθή και αιτιατά ΓΧΑ συστήματα...
 - ... αν και το συμπέρασμα ισχύει για κάθε σύστημα με ρητή $H(z)$

- Διάσπαση σε Ελάχιστης Φάσης και All-pass Συστήματα

$$H(z) = H_{min}(z)H_{ap}(z)$$

- Από την παραπάνω σχέση άμεσα προκύπτει:

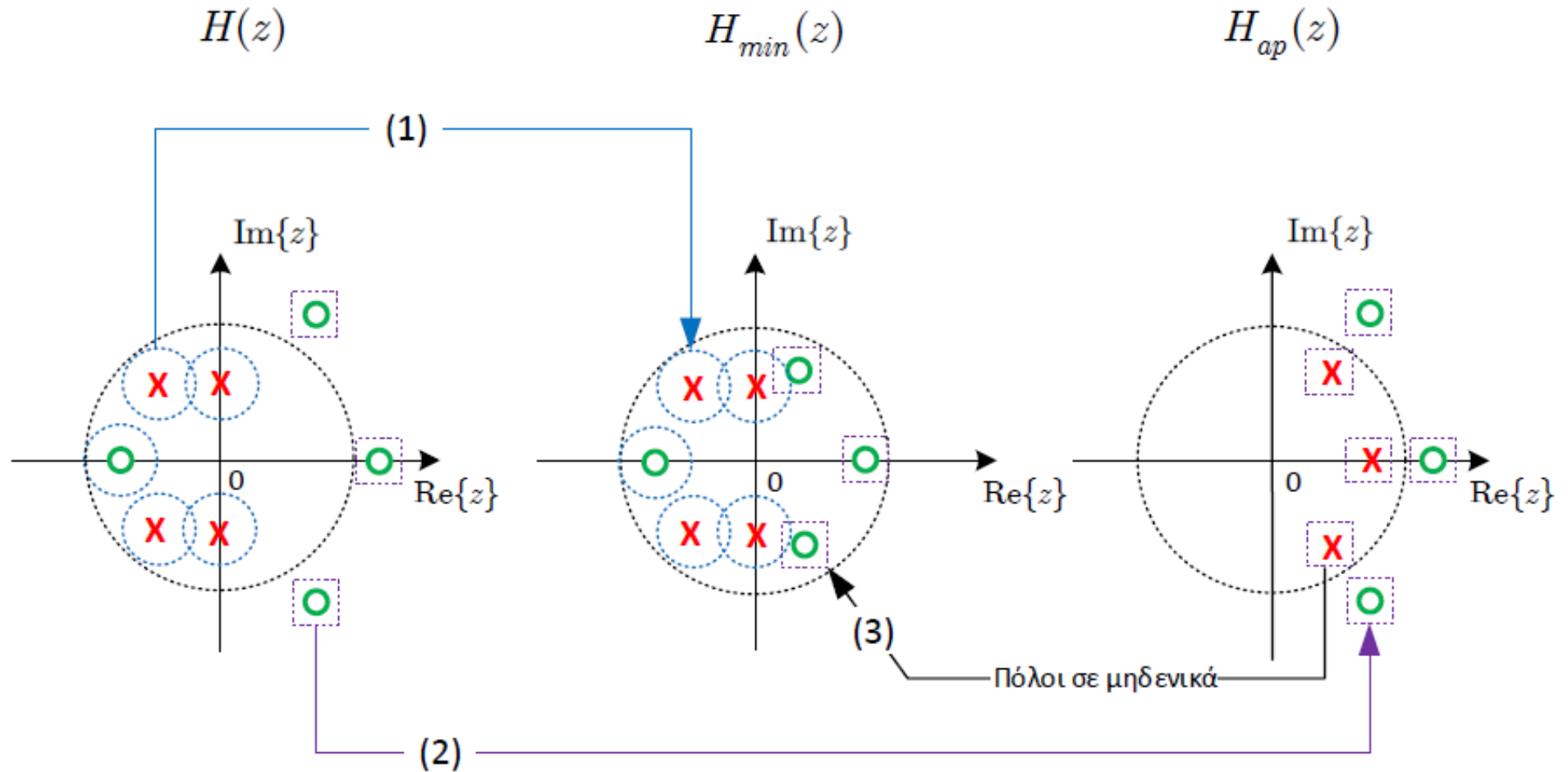
$$|H(e^{j\omega})| = |H_{min}(e^{j\omega})||H_{ap}(e^{j\omega})| = |H_{min}(e^{j\omega})|$$

$$\angle H(e^{j\omega}) = \angle H_{min}(e^{j\omega}) + \angle H_{ap}(e^{j\omega})$$

Παραγοντοποίηση ΓΧΑ Συστήματος σε Ελάχιστης Φάσης και All-pass

1. Όλα τα μηδενικά του $H(z)$ που βρίσκονται εκτός του μοναδιαίου κύκλου αντικατοπτρίζονται εντός του μοναδιαίου κύκλου, στα συζυγή αμοιβαία μηδενικά. Η συνάρτηση μεταφοράς που προκύπτει είναι ελάχιστης φάσης, $H_{min}(z)$.
2. Το all-pass σύστημα επιλέγεται έτσι ώστε να αντικατοπτρίζει το καταλληλο σύνολο από μηδενικά του $H_{min}(z)$ πάλι ξανά εκτός του μοναδιαίου κύκλου. Αναγκαστικά, οι πόλοι του all-pass θα πρέπει να εισαχθούν ως μηδενικά στο σύστημα ελάχιστης φάσης για να ισχύει η πράξη της διάσπασης του αρχικού συστήματος σε γινόμενο δυο συστημάτων.
3. Όταν έχουμε κατασκευάσει τις συναρτήσεις μεταφοράς $H_{min}(z)$ και $H_{ap}(z)$, ελέγχουμε αν το all-pass είναι μοναδιαίας απόκρισης πλάτους. Αν όχι, το μετατρέπουμε σε τέτοιο, και μεταφέρουμε την όποια σταθερά προκύψει στο σύστημα ελάχιστης φάσης.

• Διάσπαση σε Ελάχιστης Φάσης και All-pass Συστήματα

- Διάσπαση σε Ελάχιστης Φάσης και All-pass Συστήματα

$$H_{ap}(z) = \frac{z^{-1} - a^*}{1 - az^{-1}}$$

- Παράδειγμα:

○ Βρείτε το σύστημα ελάχιστης φάσης που αντιστοιχεί στο σύστημα

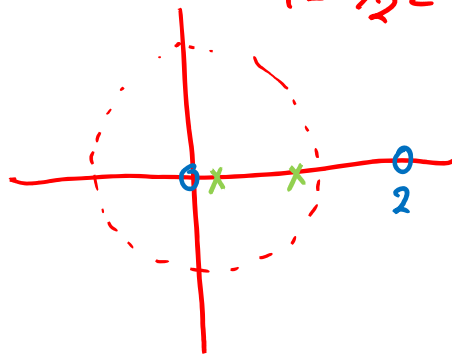
$$H(z) = \frac{1 - 2z^{-1}}{(1 - 0.2z^{-1})(1 - 0.7z^{-1})}$$

$$H_{ap}(z) = \frac{1 - 2z^{-1}}{1 - \frac{1}{2}z^{-1}} = \frac{-2(z^{-1} - \frac{1}{2})}{1 - \frac{1}{2}z^{-1}} \Rightarrow$$

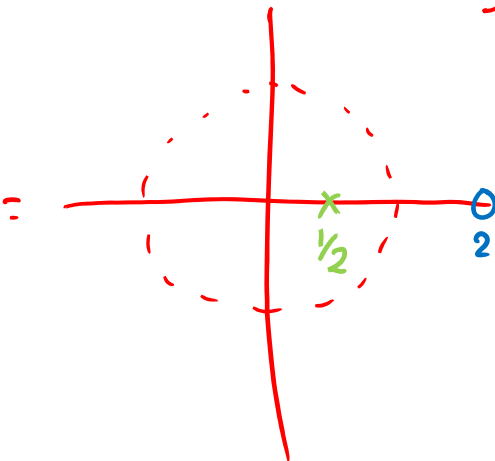
$$H_{min}(z) = \frac{1 - \frac{1}{2}z^{-1}}{(1 - 0.2z^{-1})(1 - 0.7z^{-1})} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow H_{ap}(z) = \frac{z^{-1} - \frac{1}{2}}{1 - \frac{1}{2}z^{-1}}$$

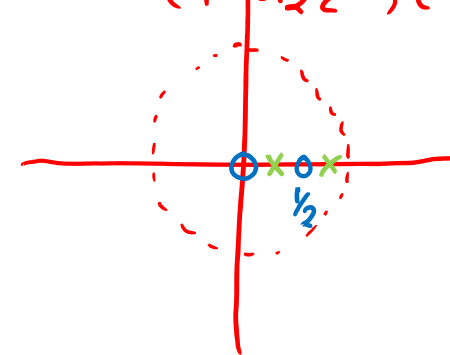
$$\Rightarrow H_{min}(z) = -2 \frac{1 - \frac{1}{2}z^{-1}}{(1 - 0.2z^{-1})(1 - 0.7z^{-1})}$$

 $H(z)$

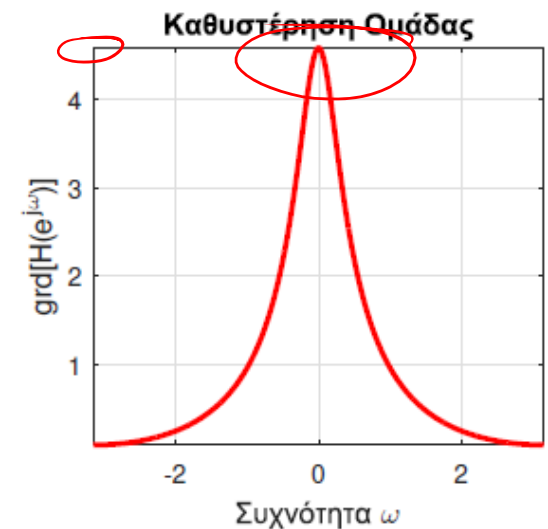
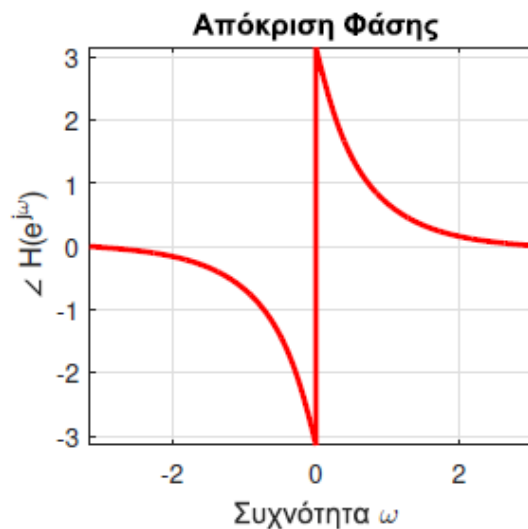
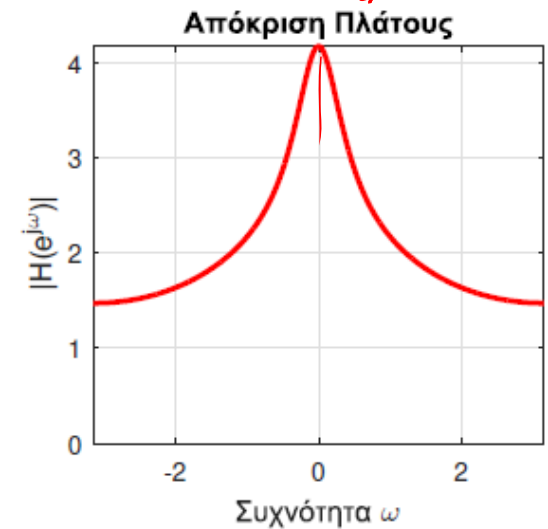
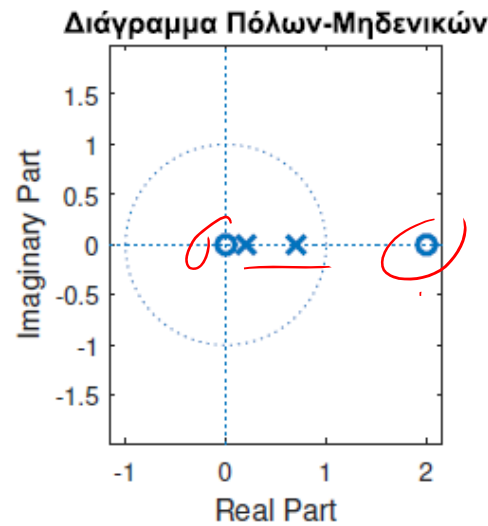
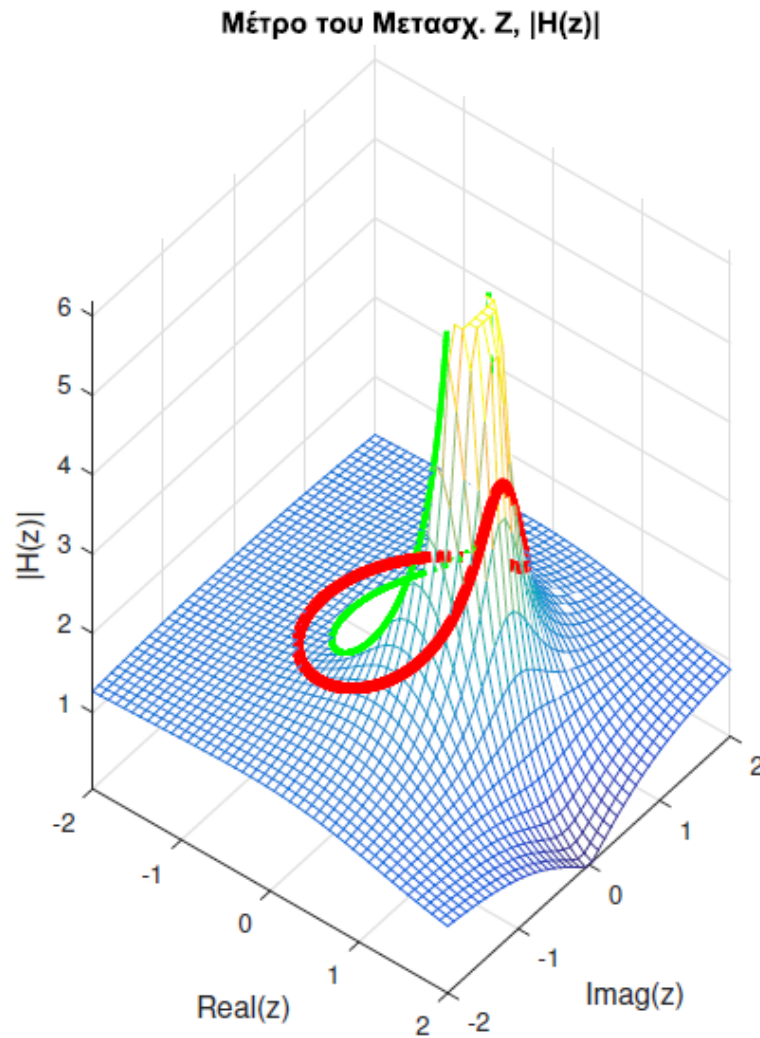
=

 $H_{ap}(z)$

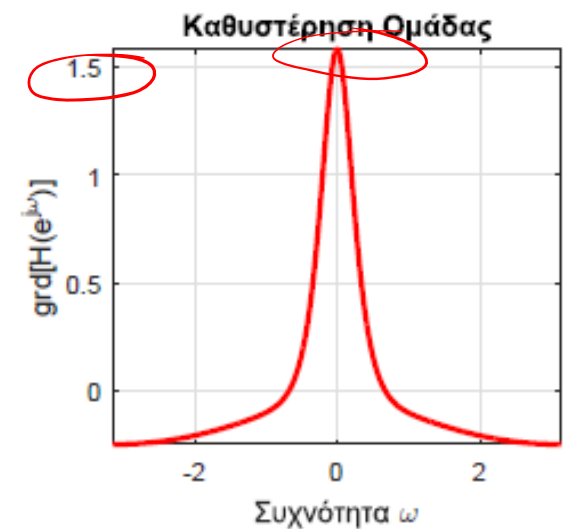
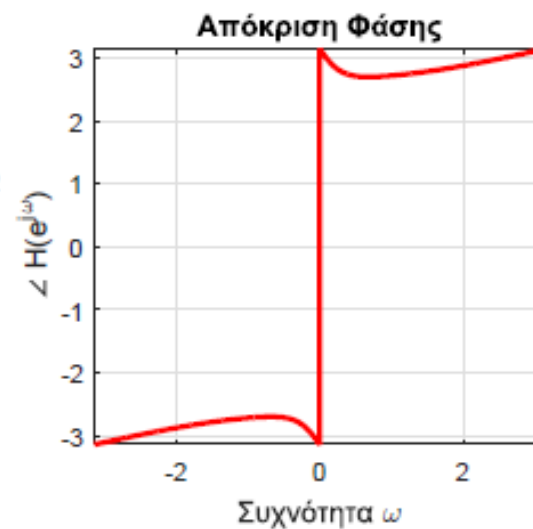
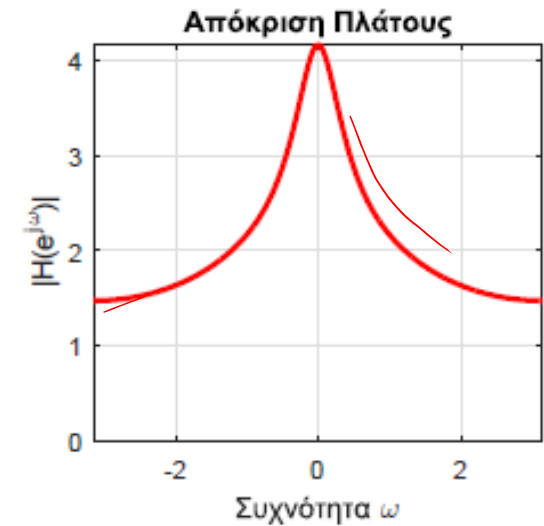
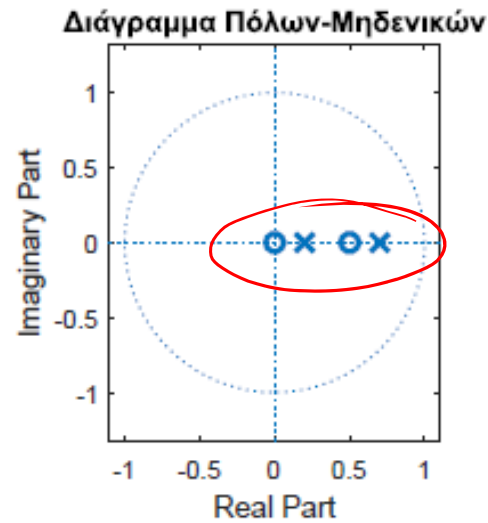
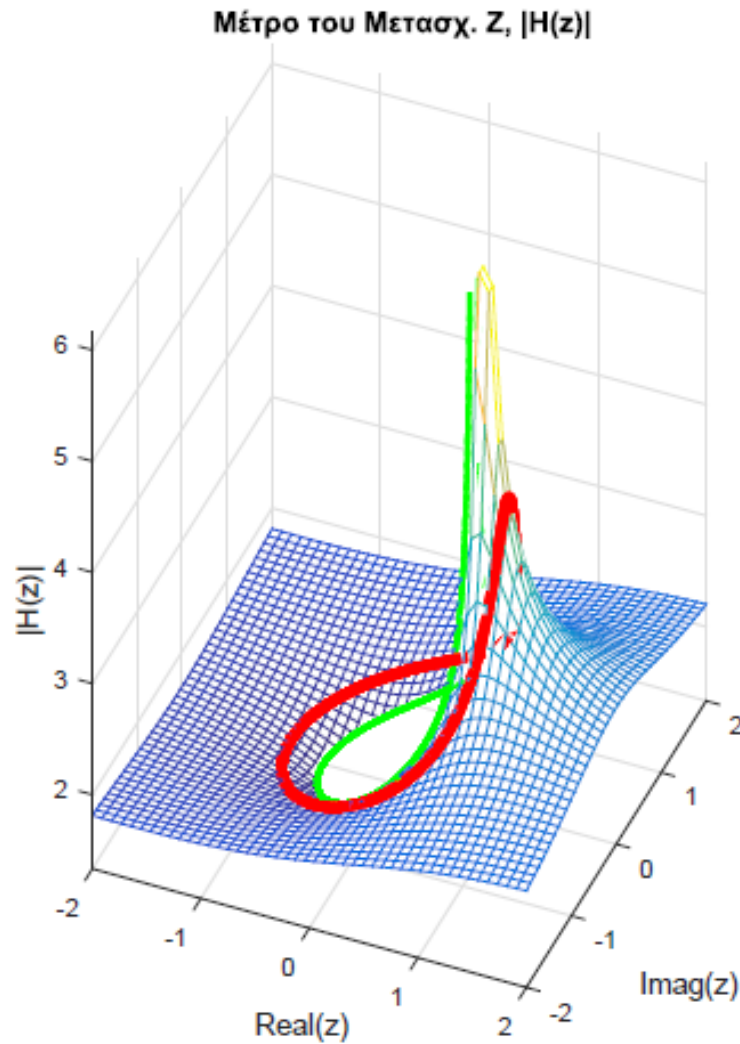
·

 $H_{min}(z)$

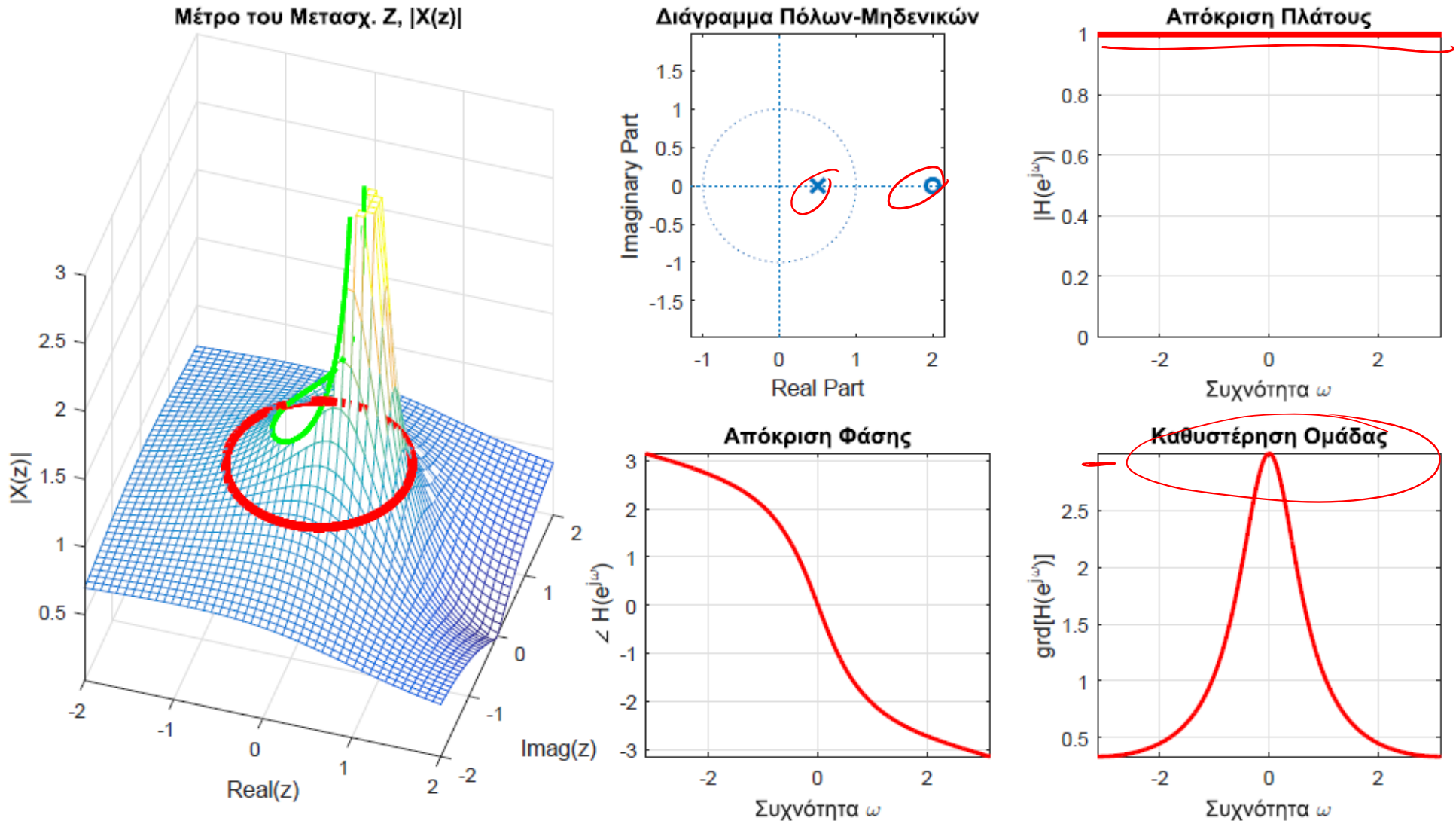
- Διάσπαση σε Ελάχιστης Φάσης και All-pass Συστήματα
- Παράδειγμα:

- Διάσπαση σε Ελάχιστης Φάσης και All-pass Συστήματα
- Παράδειγμα:

- Διάσπαση σε Ελάχιστης Φάσης και All-pass Συστήματα
- Παράδειγμα:

- **Διάσπαση σε Ελάχιστης Φάσης και All-pass Συστήματα**
- Χρειάζεται απαραίτητα κάθε φορά όλη η αυτή (εύκολη μεν, χρονοβόρα δε) διαδικασία για την εύρεση ενός minimum phase συστήματος?
- Όχι! ☺
- Είδαμε νωρίτερα ότι ένας όρος $1 - az^{-1}$ με a **εκτός** μοναδιαίου κύκλου μπορεί να «καθρεπτιστεί» **εντός**, στη συζυγή αμοιβαία θέση, του μοναδιαίου κύκλου με χρήση του όρου $z^{-1} - a^*$
- Μια τέτοια κίνηση ΔΕΝ αλλάζει την απόκριση πλάτους (slide 9)!
- Οπότε για την εύρεση του minimum phase συστήματος αρκεί να αλλάξουμε τους όρους $1 - az^{-1}$ **εκτός** μοναδιαίου κύκλου με όρους $z^{-1} - a^*$ (αναγκαστικά **εντός** μοναδιαίου κύκλου) !!

- Διάσπαση σε Ελάχιστης Φάσης και All-pass Συστήματα

$$\frac{z^{-1} - a^*}{1 - az^{-1}}$$

- Παράδειγμα:

○ Βρείτε το σύστημα ελάχιστης φάσης που αντιστοιχεί στο σύστημα

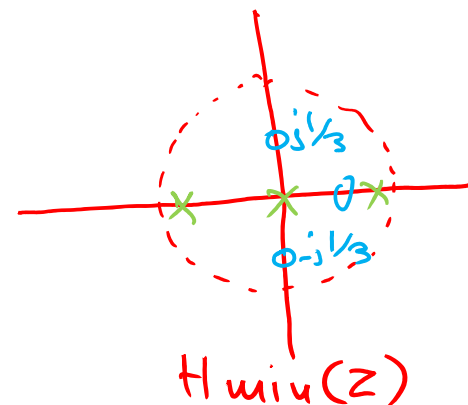
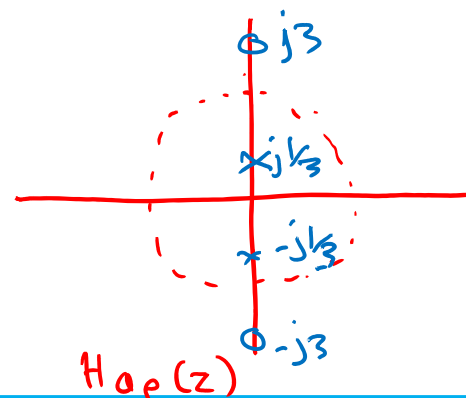
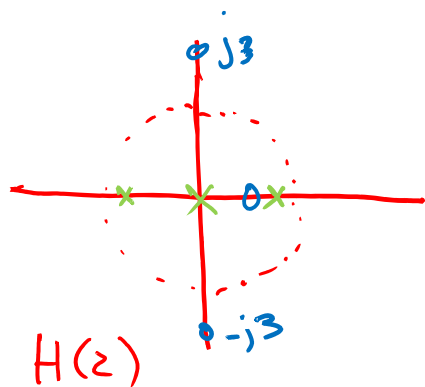
$$H(z) = \frac{(1 - 0.8z^{-1})(1 + 9z^{-2})}{(1 - 0.81z^{-2})} = \frac{(1 - 0.8z^{-1})(1 - j3z^{-1})(1 + j3z^{-1})}{(1 - 0.9z^{-1})(1 + 0.9z^{-1})}$$

$$H_{ap}(z) = \frac{(1 - j3z^{-1})(1 + j3z^{-1})}{(1 - j\frac{1}{3}z^{-1})(1 + j\frac{1}{3}z^{-1})} = \frac{(-j3)(z^{-1} + j\frac{1}{3})(j3)(z^{-1} - j\frac{1}{3})}{(1 - j\frac{1}{3}z^{-1})(1 + j\frac{1}{3}z^{-1})} = 9 \frac{z^{-1} + j\frac{1}{3}}{1 - j\frac{1}{3}z^{-1}} \frac{z^{-1} - j\frac{1}{3}}{1 + j\frac{1}{3}z^{-1}}$$

$$\tilde{H}_{min}(z) = \frac{(1 - 0.8z^{-1})(1 - j\frac{1}{3}z^{-1})(1 + j\frac{1}{3}z^{-1})}{(1 - 0.9z^{-1})(1 + 0.9z^{-1})}$$

$$H_{ap}(z) =$$

$$\Rightarrow H_{min} = 9 \cdot \tilde{H}_{min}(z)$$

ΤΕΛΟΣ ΔΙΑΛΕΞΗΣ

